

**Матеріали Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції з міжнародною участю**

**Сучасні тенденції економічного
та соціального розвитку:
держава, регіон, підприємство**

19 лютого 2014 р., м. Луганськ, Україна

УДК 33(063)
ББК 65_я 431
С 91

*Рекомендовано до друку
рішенням вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
(протокол № 7 від 28.02.2014 року)*

Редакційна колегія:

*Махортов Ю.О. – доктор економічних наук, професор, Україна
Грушко В.І. - доктор економічних наук, професор, Україна
Кузнєцов В.П. - доктор економічних наук, професор, Росія
Чернов С.С. – кандидат економічних наук, доцент, Росія
Сурніна К. С. - доктор економічних наук, професор, Україна
Хмель В.П. – кандидат педагогічних наук, доцент, Україна
Житний П.Є. - доктор економічних наук, професор, проф., Україна
Матросова Л.М. - доктор економічних наук, професор, проф., Україна
Телічко Н.А. - кандидат економічних наук, доцент, Україна
Бикадорова Н. О. - старший викладач, Україна*

С 91 Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємство: Матеріали всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю (м. Луганськ, 19 лютого 2014 р.) : - Луганськ: «Русь», 2014. - 224 с.

ISBN 978-966-8051-32-6

У збірнику надруковано Матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Сучасні тенденції економічного та соціального розвитку: держава, регіон, підприємство», яка відбулася 19 лютого 2014 року в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, магістрантів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, науково-дослідних і проектних організацій, банків, інших підприємств та організацій України, Росії та інших країн СНД й світу, чия діяльність має відношення до тематики конференції.

**УДК 33 (063)
ББК 65_я 431**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори матеріалів. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою автора.

ISBN 978-966-8051-32-6

© Авторський колектив, 2014
© ТОВ «Рекламно-видавничий центр «Русь», 2014

Білик І.Ю. Проблеми іноземного інвестування в Україні	180
Бордюгова О. О. Краудфандинг як нова форма колективного фінансування	181
СЕКЦІЯ 7. НАЦІОНАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Дем'яненко М.Я. Фінансове забезпечення стратегічного розвитку сільського господарства України	183
Ляшенко С.В., Ляшенко В.І. Інвестування капіталу у структурні трансформації територіальних утворень	184
Мельникова М.В. Про використання досвіду країн СС при реформуванні міського управління в Україні	186
Непочатенко О.О. Проблема вибору моделі розвитку сільських територій	187
Транченко Л.В. Інноваційне стратегічне управління та регулювання сільськогосподарського землекористування	190
Бержанір А.Л. Стратегія взаємодії бізнесу з державою в умовах становлення ринкової економіки	191
Гедз М.Й. Підходи до розробки сценаріїв регіонального розвитку	193
Дудар В.Т. Зовнішньоекономічні вектори розвитку агропродовольчого ринку України у світовому економічному просторі	194
Майданевич Ю.П. Передумови створення інтегрованих аграрних підприємств України	195
Майданевич Ю.П. Передумови створення інтегрованих аграрних підприємств України	197
Мараховська Т.М., Кельман О.В. Податкове регулювання в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення	198
Пономарьова Г.О. Основні напрями розвитку партнерства України на світовому ринку продовольства	199
Розмишлов О.М. Вплив фінансово-економічного стану регіонів на концепцію державної регіональної політики України	201
Рязанова Н.О. Обґрунтування структуризації експортної політики регіону	202
Ситник Н.С. Розвиток внутрішньої торгівлі в Україні	203
Лях І.І. Про роль інноваційної політики у забезпеченні розвитку сучасного міста	204
Максимюк М.Н. Деловой туризм в Украине: проблемы формирования статистической информации	205
Соловійов В.І. Стабільність банківського сектору держави як складова фінансової незалежності держави	208
Степанова В.О. Фінансова безпека країни в умовах фінансової інтеграції	209
Гавриленко І.О. Стратегічне управління розвитком регіонального ринку споживчих товарів	211
Dejan Rotih Economic diplomacy – the case of Slovenia	211
Мазур О.В. Попередня оцінка перспектив розвитку підприємств цукрової промисловості в умовах європейського та митного союзів: порівняльний аналіз	212
Мітеллаєва К.О. Регіональний транспортний стандарт як інструмент реалізації стратегії розвитку регіональної транспортної системи	213
Тушикіна А.А. Исторические аспекты формирования подходов к энергосбережению и повышению энергетической эффективности в России и мире	214
Бельчикова Е.С. Энергосбережение в мире и в России: актуальность вопроса	215
Ключнікова К.Г. Світовий досвід прогнозування інноваційного розвитку регіону на основі методу форсайту	218
Кулібаба Р.В. Дослідження функціонування інфраструктури ринку зерна України у світлі прийняття стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року	219
Руда І.І. Аналіз рентабельності операційної діяльності підприємств сфери ритуальних послуг	221
Савченко Л.Г. Паукова школа економістів – аграрників академіка О.М. Онищенка	223
Скорощод Н. М., Кадук О. С. Аналіз ринку послуг в Україні	223
Хасан Камаран Алі Foreign direct investment theories as the basics of the foreign direct investment policy ...	
Mohammad ali Nyaz adnan Financial policy of the government is a basis of the healthcare resources provision	

*Скороход Н. М.,
к. е. н., доцент кафедри економічної теорії і прикладної статистики,
Кадук О. Є.,
студентка 2-го курсу,
ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
м. Луганськ*

АНАЛІЗ РИНКУ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій. Над даною темою працювало багато вчених. Б.Данилишин і В.Семіноженко зазначають, що зберігаються суттєві відмінності між регіонами за структурою виробництва валової доданої вартості (ВДВ) [1]. Попов В. вивчав фактори ринкової рівноваги в сучасній Україні [2]. Методологією наукових досліджень займався – Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. [3]. Сидорова А. В. досліджувала економічний розвиток сфери послуг в Україні та її регіонах [4].

Ціль статті. Проаналізувати теоретичні аспекти та налати статистичну оцінку сучасному стану ринку послуг.

Виклад основного матеріалу. Сучасний етап економіки називають «економікою знань», «сервісною економікою», що вказує на підвищення ролі ринку послуг у житті суспільства. У світовій економіці протягом останніх десятиліть ринок послуг є одним із підрозділів, що розвивається найдинамічніше. Однією з головних закономірностей сучасного суспільного розвитку є випереджаюче зростання сфери послуг порівняно з іншими видами економічної діяльності. Крім того, ринок послуг характеризує як економічний, так і соціальний рівень розвитку країни.

На ринку послуг досить суттєву вагу мають суспільні послуги (певні сегменти освіти, охорони здоров'я, транспорту тощо), які не є ринковими. Ми розглядаємо ринкові послуги, які мають певні ринкові ціни.

Не дивлячись на визнання України країною з ринковою економікою та впровадженням ринкових процесів, у ній відбувається посилення нееквівалентних співвідношень, продовжується поглибленням соціальної напруженості в суспільстві та руйнування основ розширеного відтворення. Унаслідок руйнування соціалістичного ладу, Україна не придбала повного статусу благополучної ринкової економіки. Ринкові цінності виявилися багато в чому химерними. В обмін на дефіцит і черги радянських часів населення отримало катастрофічне зростання цін на товари і тарифи, на послуги, що супроводжувалося зниженням їх якості. Замість перевищення регульованого попиту над плановою пропозицією в Україні склалося перевищення стихійної пропозиції над ринковим попитом на товари та послуги.

В.Попов відзначає що, макроекономічна ринкова рівновага передбачає такий стан, за якого способи використання обмежених виробничих ресурсів і їх розподілу в суспільстві збалансовані. Це відбувається у пропорційності попиту і

пропозиції, виробництва та споживання, використання виробничих чинників і розподілу результатів [2, с. 27]. Тому макроекономічна невідповідність між використанням праці та капіталу, найважливішими складовими ВВП, не може бути наслідком локальних процесів. Глибина взаємопроникнення названих протиріч вказує на їх системний характер у масштабах усієї економіки та її інфраструктури.

За рівнем розвитку ринку послуг Україна значно відстає від розвинених країн світу. Нераціональна структура послуг, нерозвиненість окремих з них, відсутність передового менеджменту, недостатній рівень кваліфікації кадрів у цій сфері, глибока регіональна диференціація, розшарування й обмежений рівень доходів населення не дозволяють йому споживати більшість послуг, що призводить до випередження пропозиції послуг над попитом і, зрештою, до диспропорцій у розвитку ринку послуг і національної економіки в цілому.

Обсяг вироблених послуг – це валова додана вартість підприємств і підрозділів як за основним видом економічної діяльності, так і за другорядними видами діяльності з надання послуг незалежно від того, сплачені послуги споживачем чи ні. Показник виробництва послуг розраховується в цінах виробництва, тобто без податку на додану вартість (ПДВ) з урахуванням дотацій на виробництво послуг – це показник, що характеризує дохід підприємства за ті самі послуги (оскільки виробництво і реалізація послуг зберігаються у часі) тільки в ринкових цінах, тобто з ПДВ, включаючи субсидії населенню з оплати послуг житлово-комунального господарства (ЖКГ). Показник реалізації – це сума грошей, які надійшли безпосередньо в касу підприємства або на його розрахунковий рахунок за надані споживачем послуги [5].

У табл. 1 [5, с. 312] обчислені, зокрема, коефіцієнти перевищення реалізації над виробництвом послуг. Як показали отримані результати, тільки в 2001 р. обсяг реалізації послуг на 6,2% перевищував обсяг виробництва, в 2002 – 2008 рр. це співвідношення коливалося від 1,2 до 4,7%, і лише в 2009 р. підвищилося до 13,2% і пішло на спад.

Слід звернути увагу на той факт, що з 2007 р. показник виробництва послуг в Україні скасований і не публікується органами статистики. Враховуючи, що співвідношення між попитом і пропозицією послуг належить до найважливіших макроекономічних пропозицій, можна стверджувати, про втрату джерела інформації для аналізу

найважливіших співвідношень в економіці. Можна додати, що до 2003 р. у статистичних щорічниках у розділі «Система національних рахунків»

публікувалися дані про валовий випуск, проміжне споживання і валову додану вартість окремо для товарів і для послуг.

Таблиця 1
Динаміка виробництва і реалізації послуг підприємствам, основним видом діяльності яких є надання послуг, за 2001-2011 рр.

Роки	Виробництво послуг, млрд. грн.	Реалізація послуг, млрд. грн.	Коефіцієнт перевищення реалізації над виробництвом послуг	Частка реалізації послуг населенню, %	Темпи зростання виробництва послуг, %	Темпи зростання реалізації послуг, %	Коефіцієнт випередження виробництва
2001	37,822	40,167	1,062	28,2	100,0	100,0	1,000
2002	46,400	46,971	1,012	28,9	122,7	116,9	1,050
2003	55,576	56,791	1,022	28,8	146,9	141,4	1,039
2004	72,013	73,430	1,020	28,9	190,4	182,8	1,042
2005	92,013	94,301	1,025	28,6	243,3	234,8	1,036
2006	116,351	121,836	1,047	27,6	307,6	303,3	1,014
2007	154,96	159,638	1,030	27,2	409,7	397,4	1,030
2008	204,95	210,356	1,026	23,7	541,8	523,7	1,034
2009	198,32	224,583	1,132	24,0	524,3	559,1	0,94
2010	236,00	256,406	1,086	23,3	623,9	638,3	0,98
2011	288,06	308,160	1,069	22,7	761,6	767,2	0,99

Крім того, до 2006 р. у статистичних щорічниках містилися дані про індекси цін і тарифів на послуги. З 2007 р. загальних даних про зміну тарифів на послуги в ньому немає, залишилися індекси тарифів за окремими видами економічної діяльності, що пов'язані з наданням послуг.

Як свідчать дані, наведені в табл. 1, виробництво послуг (пропозиція) та їх

реалізація (попит) в Україні характеризуються високими темпами зростання. Обсяг виробництва послуг (тільки підприємствами, основним видом діяльності яких є надання послуг) у поточних цінах виріс у 7,616 раза, від 37,822 млрд. грн. в 2001 р. до 288,06 млрд. грн. у 2011 р., а обсяг реалізації збільшився в 7,67 раза, від 40,167 млрд. грн., тобто темпи зростання реалізації послуг незначно випереджають зростання виробництва.

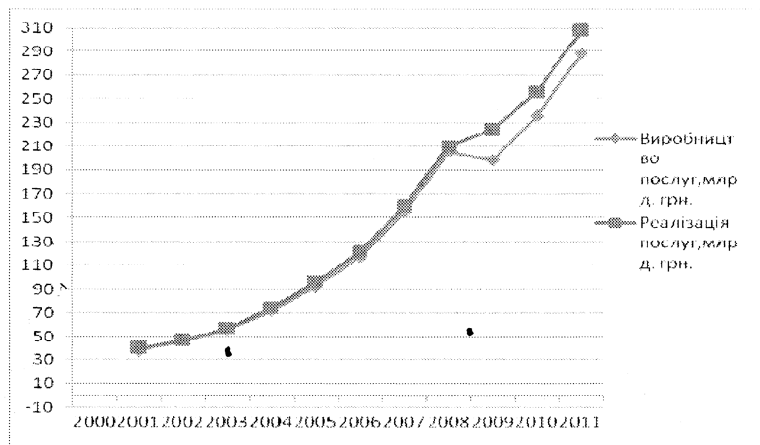

Рис 1. Динаміка виробництва і реалізації послуг за 2001-2011 рр.

Крім того, останніми роками при щорічному зростанні обсягів реалізації частка послуг, що реалізуються населенню, знижується за рахунок підвищення частки послуг, що надаються юридичним особам.

На рис. 1 представлено графічне зображення співвідношення, що склалося в Україні, між показниками виробництва і реалізації послуг підприємств, основним видом діяльності яких є надання послуг.

Якщо не врахувати, що на деякі соціально значущі послуги встановлена «нульова ставка ПДВ», а також мають місце дотації на виробництво і субсидії на реалізацію, то обсяг реалізації послуг повинен на 20% перевищувати їх виробництво. Водночас на величину реалізації послуг впливає також передоплата або навпаки – несплата за надані послуги, що веде до заборгованості з їх оплати. Звідси між виробництвом і реалізацією послуг повинна бути певна рівновага.

Проведене дослідження рівноваги на ринку послуг, свідчить про розбалансований розвиток ринку послуг як щодо співвідношення попиту і пропозиції на послуги, так і у регіональному аспекті.

Література

1. Данилишин Б. М. Новий регіоналізм [Електронний ресурс] / Б. М. Данилишин, В. П.

Семиноженко. – Режим доступу : <http://www.semynozhenko.net/> – Назва з титул. екрана. 2. Попов В. Признаки рыночного равновесия в современной Украине / В Попов. // Экономика Украины. – 2008. – № 11. – С.26 – 37. 3. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : [навч. посіб. для вузів]. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 212 с. 4. Сидорова А. В. Економічний розвиток сфери послуг в Україні та її регіонах // Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практики : [моногр.] / А. В. Сидорова. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2007. – С. 177 – 202. 5. Статистичний щорічник України за 2011 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://library.oseu.edu.ua/docs/StatSchorichnyk%20Ukrainy%202011.pdf>

*Хасан Камаган Алі
аспірант, кафедра менеджменту
ДЗ «Луганський національний університет імені
Тараса Шевченка»,
м. Луганськ*

FOREIGN DIRECT INVESTMENT THEORIES AS THE BASICS OF THE FOREIGN DIRECT INVESTMENT POLICY

Modern scientists determine the foreign direct investment (FDI) as the investment of capital by the company (as a rule by multinational company (MNC)) into the other enterprises (joint ventures, subsidiary companies, affiliates, branches) abroad in order to reach the long-term economic interest and reserve the right to participate in the making of managerial decisions [1].

The researchers combine the main FDI theories into 3 approaches: neoclassic, institutional and econometric. The essence of the existing FDI theories characterizing the process of the foreign direct investing from different positions is used as the criterion for such separation, and the various research tools are used herewith. The modern researchers consider the main FDI theories in relation to the feasibility of their involvement into the national economy, the influence onto the economic growth of the recipient country and taking into account the investment highlights.

In particular, the nations' competitive advantage theory of M. Porter, the competitive advantage theory of T. Ozava, the investment field theory of D. Lukyanenko and V. Beloshapka belong to the neoclassic theories.

Econometric approaches in the FDI theory combine the researches of S. Edwards, M. Lansbury, N. Pain and K. Smidkova as well as E. V. Chubunov and Yu. G. Grishaeva.

In turn, the institutional approach to the study of economic categories and phenomena combines the researches of various management structures the elements of which include the contractual system,

organizations, institutes, and institutional structure of society [2, p. 126].

Let us consider these directions.

Neoclassic approach is based on the principles of marginalism, i.e. comparison of the marginal income to the marginal costs for various types of market structure and, as a result of it, the determination of the marginal utility for the factors of production. Thus, when evaluating the investment solution the company compares the expected marginal income to the capital marginal costs. If the expected marginal income from the investment is higher abroad, than inside the country the investment abroad will be more profitable. Theories of neoclassic approach explain the situation in the developed global economies by the MNC role ascending, competition between the leading industrial countries for the foreign capital mobilization, inclusion of FDI as the factor for acceleration of economic development of more backward countries [3].

The nations' competitive advantage theory of M. Porter explains the existence of disputes between the majority of economies and possibility for determination of the stage of the certain country development based on these disputes. M. Porter distinguishes four types of strategies evidencing the stage of the country development: 1) stage of the factors of production (natural resources, low-cost labor, etc.); 2) investment promotion; 3) innovation; 4) wealth augmentation.

At the first stage the low-cost labor and natural resources are used for manufacture of labor-intensive or material-intensive products. At the second

Наукове видання

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА
СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ:
ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

За редакцією редакційної колегії:
Комп'ютерний макет – Телічко Н.А., Бикадорова Н.О., Дюбо О.М.
Коректор – Телічко Н.А.

Підписано до друку 28. 02. 2014 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний. Друк різнографічний.
Гарнітура Times. Умов. друк. арк. 26,04.
Наклад 200. Зам. №22.

Віддруковано з оригінал макету
в ТОВ «Рекламно-видавничий центр «Русь».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої діяльності ДК 701 від 30. 11. 2001
м. Луганськ, вул. 16 лінія, 40
тел. (0642) 59-01-63, e-mail: ukrtros@bk.ru